

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
Debrecen, József királyi herceg-utca 1.
(Bíka-bérház.) — Telefon: 113. szám.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
FÜGGETLEN KISGAZDA, FÖLDMUNKÁS ÉS POLGÁRI PÁRTI ÚJSÁG

Egyes szám ára: 4 oldalas 1 pengő
6 oldalas 1.50, 8 oldalas 2 pengő.

GYŐZELEM!

Németország hétfőn feltétel nélkül letette a fegyvert a nyugati szövetségesek és a Szovjet Unió hadserege előtt

Az a nagy háború, melyet a nyugati szövetségesek és a Szovjet Unió évek óta folytattak a hitleri zsarnokság, a népeket megrontó fasizmus ellen az emberi szabadság érdekében, tegnap teljes győzelemmel befejeződött Európában. Németország, a megvert német haderő hétfő délután feltétel nélkül letette a fegyvert a nyugati szövetségesek és a Szovjet Unió előtt.

Befejeződött az európai háború, a szabadságszerető népek egyszersmindenkora leszámoltak a fasizmussal és a hitleri Németországgal. Súlyos küzdelmek, nehéz megpróbáltatások vezettek ideig. Tenger szenvedést, fájdalomt zúdított a világra Hitler, ez a megbomlott agyú ember, aki le akarta gazolni az egész világot, aki szolgásgába akarta dönteni a népeket. De a szabad népek meg nem ingatható akarata győzött, a szabadság győzedelmeskedett a zsarnokság felett és a német militarizmus, mely állandó veszélyeztetője volt a népek békés együttélésének, most porban hever.

Vége az európai háborúnak, a háke virányai intégetnek a meggyőzött népek felé. Nehéz idők súlyos lidere nyomása most már a múlté. 1939 szeptemberében tört ki a német-lengyel háború és egy szerre lángha borult Európa nagy része. Akkor Hitler évezredekre szóló dicsőségről álmodozott. A dicsőség nem tartott sokáig, csak addig, míg felkészültek a nagy nemzetek, hogy végleg leszámoljanak a zsarnokkal. A nagy küzdelem, ime, meghozta a dicsőséges eredményt.

A háború győzelmes befejezése után most a béke megszervezése következik. Bizonyára ezen a téren is teljes lesz a győzelem és az emberiségre egy boldogabb korszak következik.

Mi, magyarok, sokat szenvedtünk a hitleri zsarnokság és vezetőink rövidlátása miatt. Az előre megáldott sár széléről tántorogtunk vissza. Am, most már a nemzeti felemelkedés útjára jutottunk és a győztes nemzetekkel, a szabad népekkel együtt ünnepelehetjük a győzelmet és örvendezhetünk a várva várt békének.

A demokratikus szabad Magyarországnak bizonyára meglesz a méltó helye a szabad népek sorában. Az a rendszer, mely szembeállította a győztes hatalmakkal Magyarországot, nem támaszkodott a magyar népre, sőt ellenkezőleg, a nép akarata ellen cselekedett. A magyar nép széles rétegei felismerve a nemzet igazi érdekeit, nem vállaltak közösséget a fasizmussal és a német militarizmussal.

New-York, május 7. Az „Associated Press” jelenti a szövetségesek főhadiszállásáról:

Németország nyugateurópai időszámítás szerint délután 2 óra 41 perckor feltétel nélkül letette a fegyvert a nyugati szövetségesek és a Szovjetunió hadserege előtt.

A tárgyaláson, mely a szövetségesek főhadiszállásán folyt le, angolszász részről Schmid tábornok, szovjet részről Sztuszjanov tábornok, francia részről Sevoir tábornok, német részről Jodl vezéreztredes volt jelen. Eisenhower maga nem volt jelen.

Amikor a tárgyalások befejeződtek és Németországgal közölték a feltételeket, Eisenhower fogadta Jodl vezéreztredest és Frueburg tábornokot — megkérdezte a német kiküldötteket, hogy a Németország feltétel nélküli fegyverletétellel rendelkezéseit megértette-e és a rendelkezéseket Németország be tudja-e tartani.

A német kiküldöttek a kérdésekre igennel feleltek.

Este hét órakor a londoni rádió közölte, hogy Churchill miniszterelnök hivatalosan még nem jelentette az európai háború befejeződését, de a

beérkezett tudósítások egybehangzóan közlik, hogy Eisenhower tábornok főhadiszállásán már hétfőn hajnalban megtörtént a német fegyverletétellel szülő szerződés aláírása. Londonban permanens minisztertanács folyik és állandó telefonösszeköttetés van Moszkvával és Washingtonnal.

A dán rádió közölte, hogy a norvégiai német haderők megadták magukat.

Prágában még folyik a küzdelem a németek és a cseh hazafiak között. A német ellenőrzés alatt álló prágai rádió azt állította, hogy a fegyverletétellel nem vonatkozik rájuk. A londoni cseh rádió figyelmeztette a Prágában levő németeket, hogy ha folytatják a harcot, franktiröröknek tekintik őket.

Kroizik német külügyminiszter kijelentette, hogy Németországot legyőzte a szövetségesek hatalmas ereje. A harc folytatása okátalan vérontás lenne.

Jodl tábornok, az új német vezérkari főnök azt mondotta, hogy a fegyverletétellel szerződés aláírása után a német nép sorsa teljesen a szövetségesek kezében van.

Az utolsó háborús nap eseményei

Hétfőn délután érkezett be a német fegyverletétellel szülő első hír. Addig az időpontig befutott jelentéseket az alábbiakban foglaljuk össze:

Az európai háború vége rohamosan közeledik. Londoni tudósítás szerint Németország végleges fegyverletétellel híre rövidesen várható. Csehszlovákiában az amerikaiak elfoglalták Pilsent és gyors ütemben törnek a prágai felkelők megsegítésére a főváros felé. A norvégiai német haderők kapitulációja esedékes. A dániai és hollandiai német haderőknek gyalog kell visszamennetelni Németországba, hogy ott leszereljék őket. A szövetségesek gyors ütemben száguldanak keresztül Ausztrián.

Ime a részletek:
Londoni diplomáciai tudósítók szerint az európai győzelemről szóló bejelentés bármelyik pillanatban várható.

Montgomery tábornok minden kétséget kizáró módon kijelentette, hogy a szövetségesek nem hajlandók az orosz csapatokkal szemközt álló német harceszlopok fegyverletétellel tárgyalni és most úgy hírlik, hogy Dönitz hajlandó aláírni feltétel nélküli fegyverszüneti egyezményt mindhárom szövetséges nagyhatalommal.

A győzelemről szóló hivatalos bejelentés egyidőben fog megtörténni Londonban, Washingtonban és Moszkvában. Londonban Churchill miniszterelnök rádióon fogja bejelenteni az európai háború befejeztét. A bejelentés nap-

ján VI. György angol király győzelmi és hálaadó rádióbeszédet mond. A király és királynő Windsorból Londonba érkezett. Churchill miniszterelnök mindaddig nem fogja elhagyni Londont, amíg be nem jut a hír Németország teljes meghódításáról.

Patton tábornagy hadseregének tankjai alig 25 km-re vannak Prágától. Tegnap Prágában összeütközésekre került sor a német csapatok és cseh felkelők között. Az amerikai csapatok Pilsenből törnek Prága felé a felkelők segítségével.

A prágai rádió éjjelkor ezt mondotta: A segítség megérkezett. Szövetséges hadosztályok közelednek Prága felé. Az egyik élkötelék a főváros határába ért.

Noha Prágát jelentős német erők veszik körül, valószínű, hogy órákon belül felmentik a szövetségesek a csehszlovák fővárost.

Az amerikaiak megtisztították Pilsent, a Skoda-művek székelyét és gyors ütemben haladnak a főváros irányában.

A német kapituláció következtében a 7. hadsereg két felszabadult hadosztálya csatlakozott a 3. hadsereghez. Csehszlovákia teljes felszabadításának meggyorsítására.

A prágai rádió ma reggeli utolsó helyzetjelentésében közölte, hogy a szövetségesek jó néhány várost elfoglaltak a főváros körzetében, köztük Beraunt, Prágától 25 kilométerre délnyugatra. Ezzel egyidejűleg az orosz csapatok Morvaország keleti felében egymás után gyorsan szabadították fel a csehszlovák városokat. Így tegnap elfoglalták Sternberg városát. A csehszlovák kormány rádióon fi-

gyelmezte a németeket, hogy a feltűnő karszalaggal ellátott cseh felkelők a rendes hadsereg tagjai és súlyosan meg fogják büntetni azokat a németeket, akik a nemzetközi jog bevélt szokásai ellenére bannak el a felkelőkkel, vagy pedig atrocitásokat követnek el a cseh polgári lakossággal szemben.

Csehszlovákiát leszámítva Európában szinte teljesen véget ért a küzdelem és a hadműveletekről alig van jelentenivaló. Az orosz csapatok elfoglalták a Mecklenburg partjai előtt Rügen szigetét. A Vörös Hadsereg még újabb 20.000 foglyot ejtett. Az Elba mentén álló amerikai hadsereg a hírek szerint legfőbb feladata a hadifoglyok számabavétel. A legutóbbi 36 órában több, mint 40.000 német kelt át a folyón és adta meg magát.

Az Ausztriában gyors ütemben előrenyomuló szövetségesek valószínűleg Bécsből nyugatra fognak találkozni elsőnek az orosz csapatokkal.

Hivatalos jelentést nem adtak ki, de bármelyik pillanatban várható a hír Norvégia felszabadításáról. A svédországi német követ a norvég határ közelében Böhme tábornokkal, a norvégiai német haderők főparancsnokával tárgyalt. A svéd sajtóban megjelent egyik tudósítás szerint a kapituláció már meg is történt és a német főparancsnok aláírásával ellátott fegyverletételi egyezmény már útban van a stockholmi szövetséges követségek felé. Stockholmból sok újságíró érkezett a norvég határra, hogy amint a német fegyverletétellel megtörténik, azok között lehessenek, akik elsőnek lépnek Norvégia területére.

területére.

Montgomery tábornagy Koppenhágában kijelentette, hogy a Dániában állomásozó 2 300.000 fős nyi német katonának gyalog kell hazamenni iNémetországba és ott fogják lefegyverezni őket. E haderők Dánia területén való lefegyverzése nagy szövetséges erőesportokat igényelne és a szövetséges hadvezetőség nem szándékozik nagyobb létszámú csapatokat küldeni Dániába.

Még vasárnap jelentették, hogy az északi tömeges fegyverletétellel egy újabb kapituláció következett. Itt Münchenből délkeletre az Észak-Ausztriában lévő D. hadseregcsoporthoz feltétel nélkül megadta magát az amerikaiaknak. Eisenhower tábornok korábban közölte, hogy a németek meg sem tudták határozni, hogy körülbelül mekkora lehet a szóbanforgó hadseregcsoporthoz létszáma. Becslésük szerint 200 400.000 között mozog. Berlintől nyugatra a 9. és 12. hadseregcsoporthoz maradványai megadták magukat az amerikai 9. hadseregnek. Ezzel úgyszólván megszünt a terepszak az amerikai és orosz arcvonal mögött.

Az északi kapitulációt egymillió német sorában legadabb 57 tábornok adta meg magát a brit 2. hadseregnek, sokan törzskarokkal együtt.

Az angol rádió tudósítója ezt táviratozza: Az utak zsúfolásig tele vannak a gyűjtőhelyek felé menetelő német menetoszlopokkal. 70 km-t tettem meg anélkül, hogy láttam volna egyetlen brit katonát is. A vidéket elaraszította a bomlodozó Weermach.

Dönitz tengernagy rádióbejelentése után, mely szerint a nyugati háború továbbfolytatása esztelen-ség lenne, egy rádiónyilatkozatát olvasták fel egy német kézen lévő állomásról, melyben figyelmeztette a megszállt területeken élő lakosságot, hogy tartózkodjanak a gerilla tevékenységtől. A szárazföldi tengeri közlekedési berendezéseket és élelmiszerkészleteket nem szabad többé elpusztítani.

Az európai partraszállás óta a szövetségesek 5 millió foglyot ejtettek Nyugat-Európában és Olaszországban.

A szövetséges főparancsnokság felhívást intézett a Németországban felszabadított hadifoglyokhoz és deportáltakhoz, felszólítván őket, őrizzék meg a fegyelmet és ne lép-jék el az országhatárt, amíg a szövetségesek el nem foglalják a kijelölt zónákat. Az üzenet hang-súlyozta, hogy a nyugateurópai lakosokat hamarabb vissza lehet költöztetni, mint a délkeleteurópaiakat, akiknek hosszabb ideig kell várni a gyűlölközési pontokon. A

felszabadított lengyeleket egyenként kérdezik meg, vissza akar-e térni hazájukba, vagy sem. Moszkva jelentette, hogy a Vörös Hadsereg elfoglalta Swinemündét, a még megmaradt német ellenál-

Szovjet hadijelentés

Szovjet Tudósító Iroda május 6-i hadművelési jelentése: 2 bje-torusszjai arcvonalunk csapatai támadásukat folytatva elfoglalták Rügen szigetét. Az arcvonal csapatai május 5-én 4560 német katonát és tisztet ejtettek foglyul, valamint zsákmányoltak 24 repülőgépet, 215 tábortágyút. A foglyok között volt Stettin katonai körzetének mozgósítási főnöke egy ellentengernagy is.

1. bje-torusszjai arcvonal csapatai Brandenburgtól nyugatra és északnyugatra elfoglaltak számos

lős géppontját, a Keleti-tenger partján. Rokossovski tábornagy seregei elfoglaltak egy kísérleti állomást, ahol a németek „V” fegyvereiket kifejlesztették.

nagyközséget. Május 5-én az arcvonal csapatai 17.120 német katonát és tisztet ejtettek foglyul, valamint zsákmányoltak 119 repülőgépet és 295 tábortágyút.

A 4. ukrainai arcvonalunk csapatai Moravszka-Osztravától nyugatra és délnyugatra elfoglalták Sternberg várost, valamint számos más helységet. Ebben a körzetben ezernél több német katonára esett fogságba. A 2. ukrainai arcvonal csapatai Brandenburg körzetében jelentős térségre tettek szert.

Ilyen volt a német főhadiszállás

Moszkva, május 6. (MTI). Aki azt hiszi, hogy a német főhadiszállás egy hatalmas épület, ragyogó lépcsőházakkal, cifra ruhájú portásokkal, az téved. Az igazi főhadiszállás, ahonnan a harcokat vezették, itt van elöl-tünk. Idejövök békés tájon mentünk keresztül, csendes, kicsiny házak, barátságos falvak. A falu szélén kis erdő. Ha ebbe behatolunk, akkor azonban minden megváltozik. Kiserődök, drótkadályok, felállított tankcsapdák által szorosan egymás mellett és mögöttük mindenütt, ahol járunk.

A főhadiszállás lent van, mélyen a föld alatt. Liftten kell lemenni. A liftkém mellett mere-dek csigalépcső.

Ez volt Hitler igazi boszorkánykonyhája. Itt tervezte a világ legázsátságát, a terveket azonban éppen a fordítottja következett be. — Ide-oda tekergő folyosók, végtelen sok számozott tábla, amelyek mögött a kis szobákban nem is olyan régen egy-

egy vezérkari tiszt dolgozott. Dolgozott egészen addig, míg a szovjet csapatok nem közeledtek a helyhez. Ha belépünk a főparancsnok szobájába, mindenütt felfordulás és rendetlenség fogadott. A padlón papírkötegek, térképek és cipőkeék hevernek. Sehol egy lélek. Talán elmenekült mindenki? Egy ember maradt csupán, a helyen, az egyik altiszt. A táviratblankettákon az utolsó mondatok olvashatók, amiket a készüléken továbbított és kapott. Mi a helyzet nálatok — kérdezi a távirat szallag. Én maradtam itt egyedül, volt a válasz. Milyen a hangulat Berlinben? Kitűnő, ez rá a felelet — minden a fejtegetés áll, most elvágom a vezetéket. Ezt üzenté utólagja az ott talált altiszt, de nem vágta el, mint ahogy felső utasítások szerint kellett volna cselekedni. Teljes épségben adott át mindent a Vörös Hadseregnek, mert nem akart elpusztulni. Minden apparátus és készülék épségben került a szovjet csapatok kezére.

A kitelepített közalkalmazottak gyűlése

Vasárnap délután teljesen megtelt a Városháza tanácsstern, ahol az egykori visszacsatolt területek-ről szolgálati helyükről kényszer-útján kitelepített közalkalmazottak és tisztviselők és ezek családtagjai tartottak megbeszélést legfontosabb személyi és családi érdekvédelmük kiépítése érdekében.

Dr. Bölöni Bakó Zoltán Bars és Hont k. e. e. vármegyei árvászeki elnöke nyitotta meg az értekezle-tet, rámutatván arra, hogy a meg-jeltek nagy száma azt mutatja, hogy együttes fellépésük annál inkább indokolt, mert a jelentkezők nagyrésze olyan kistisztviselő és altiszt, illetve ezek hátrahagyott családtagjai, akiknek szüksége is van a közösség támogatására. Ezek a 25-30 kilós csomagokkal, minden más vagyonuk hátrahagyása-val, kényszer-útján kitelepített közalkalmazottak és tisztviselők legfőképpen azért érdeklődnek a társadalom és a kormány támogatásáért, mert ezek a felszabadított Vörös Hadsereg bevonulásakor is a helyükön maradtak, osztotva azon törvényhatóság, város vagy község lakosainak sorsában, amelynek szolgálatára rendelkeztek. Kétségbeesett helyzetük haladéktalan cselekvése köztette.

Elnöközte Bakó Zoltán, hogy Válsárg pénzügyminiszternél jelent-keztet, akiknek vázolta a kitelepi-tettek súlyos helyzetét és támoga-tás-át kérte. A pénzügyminiszter nemcsak kilitátsba helyezte, de fel-ajánlotta, hogy személyesen jüt-tatja el a belügyminiszterhez a ki-telepítettek azon kérelmét, amely-ben még az igazolási eljárás lefo-lytatása előtti haladéktalan szolgál-tatba állításukat kéri, elsősorban a fasiszta tisztviselők helyére, az illetékes miniszteri tárcák terhére, hogy megelheténük igazolásuk meg-történésig is biztosítva legyen. Kö-

zölte azt is, hogy problémáikkal már a minisztérium is foglal-kozik.

Elnökte végül dr. Bölöni Bakó, hogy kérésére a kitelepített tiszt-viselők és családtagjaik gyógyke-zelését dr. Szabó és dr. Király ki-telepített tisztiorvosok díjtalanul elvállalták. Majd a nyomozott la-kásviszonyokkal, tűzfai és élelmi-szerbeszerzéssel, bűtör- és edény-lánnal foglalkozott.

Több felszólalás hangzott el. Megbízták dr. Bölöni Bakó Zoltán árvászeki elnököt és dr. Király Péter tisztiorvost, hogy nyújtsanak át a kitelepítettek nevében kérel-met az illetékes szakminiszterek-nek, amelyekben — igazolásoktól fel-tételezeten — haladéktalan szolgál-tatbaállításukat, gyorssegélyben részesítésüket, az igazolóbizottsá-gok soron kívüli kijelölését, igazolási eljárásuk haladéktalan lefo-lytatását s e tekintetben egyetemes joggyakorlat kialakítását kéri, mert külföldi háposzások igazoló okmányt nem adnak ki. Megbízták nevezetteket azzal is, hogy előter-jesztésükben kéri, hogy a kor-mány nemzetközi tárgyalások út-ján mielőbb biztosítsa a kitelepi-tett közalkalmazottak és tisztvisel-ők visszajártott vagyonátáruinak hazaszállítására a viszonyosságot. Ha pedig vagyonuk sértetlen visz-szaadása már nem történhet meg, úgy a kitelepített svábok ter-hére, elsősorban természetben, lak-berendezési tárgyakban, másodsor-ban a földbirtok telepítési eljárás során, ingatlanokban nyerjenek kárpótlást.

Végül azon kérelemmel fordul-tak a magyar társadalomhoz, hogy miután a kitelepített közalkalma-zottak és tisztviselők rossz hely-zetben vannak, lakás, ágynemű, bűtör, edények, tűzfai felajánlása-val jöjjen támogatásukra. Mindent kölesőnek tekintenek és azt sor-suk javulásával, magyar becsül-tel vissza fogják tulajdonosainak származtatni. Felajánlásokat dr. Bölöni Bakó Zoltán árvászeki el-nök Debrecen, Kigyó-utca 27. sz. címére kérik.

Villamos és rádió

szereleési anyagokat BRAUN magas áron vesz. József kir. herceg u. 5. Tanulót felveszek.

VILLANYSZERELÉSI anyagokat, GRAMAFON alkatrészeket, MŰSZEREKET vesznek. MAYER cég KOSSUTH-utca 13. sz.

LEGUJABB

London, május 7. Az angol rádió jelentése szerint május 8-át és 9-ét Angliában hivatalos ünneppé nyilvánították. Churchill miniszterelnök holnap délután 3, az angol király pedig este 9 órakor fog rádióbeszédet mondani a fegy-verletétellel kapcsolatban.

Az 5. szövetséges hadsereg

Olaszországban egy német fogoly-táborból kiszabadította Kállay Mik-lóst és ifjú Horthy Miklóst.

Moszkva, május 7. Berlinben megtalálták Göbbels, valamint feleségének és gyermekeinek holt-testét. Mindannyian méreggel velet-lek véget életüket.

Örömtüzek Debrecenben a fegyverletétel hírére

A német fegyverletétel híre fu-tóútként terjedt el Debrecenben. A késő esti órákban a Magyar De-mokratikus Ifjúsági Szövetség he-lyiségének erkélye előtt hatalmas

tömeg gyűlt össze. Az Arany Bi-ka erkélyén a MaDisz tagjai örö-mtűzeket gyújtottak. A tömeg lelkesen éltette a Vörös Hadsereget és a szövetséges hatalmakat.

Nem lesz lakbéremelés

Az igazságügyminisztériumban tartott legutóbbi értekezlet elé ja-vaslatot terjesztettek a lakbérék felemeléséről. A javaslatot egy-szerint a felemelt lakbér és a régebbi lakbér közötti többletet részben a háztulajdonosok kapják, részben

pedig alapot létesítenének befőle a megrongált házak rendbehozatá-lára.

Az értekezlet a javaslatot egy-hangú döntéssel nem tette ma-gáévá.

Ifj. Veres Péter a magyar földreformról

Ifj. Veres Péter miniszteri biztos nagy érdeklődéssel tartotta meg előadását a szakszervezetek helyisé-gében „Magyar földreform” címen. Ra-mutatott arra, hogy az 1848-as forra-dalom nem oldotta meg a magyar föld kérdését, nem szüntette meg a feuda-lizmust, sőt a kezdődő kapitalizmus is megkezdte terheit rárakni a paraszt-ságra. A jobbágyfelszabadítás csak névleges volt, mert a telkes jobbágyok megkapták földjeiket, de ez általában az akkori parasztság csak csekély szálakát jelentette. A csekély job-bágy birtokok és az akkor kezdődő magyar mezőgazdaság nem bírt mun-kaerővel, ezért a szaporodó la-busi lakosságnak megkezdődött a bú-játermelés egész komoly arányokban, amikor is a magyar föld az egész monarchia iparvidékeit kenyérgaboná-val ellátta és a földek termeltek is. Az akkor még hatalmas legelőkből min-den évben törtek fel újabb részeket.

A rövid kezdeti virágzás után jött a válság, amikor a parasztság nem ta-lált semmi életlehetőséget s megkezdő-dött a kivándorlás Amerika felé. A Károlyi kormány által megkezdett földreformot a magyar Tanácskörtár-ság nem folytatta tovább, de ko-moly belső mezőgazdasági reformjait, melyeket átszervezte volna a mező-gazdaságot, a külső és belső ellense-gék támadása folytán nem tudta végrehajtani. A telepe Horthy és el-entorradalmi kormány, mely a nem-zeti közeposztályt helyezte a régi nagy birtokos történelmi osztály helyére és a parasztságot nevezte egyik fo-támasának, nem csinált komoly föld-reformot. A Nagyvárosi Szabó-féle föld-reform a többi hibái mellett magában

hordta azt a főhibát, hogy a földhöz jutott parasztszám részére a földön kívül semmi más segítséget nem adott. Csomósfele telepítési politika, amely szintén jutott némi földet a pa-rasztságnak, arra szolgált, hogy a pa-rasztságot meg jobban osztályokra ta-golhassák és egymás ellen kiájtassák.

A magyar földreform megvalósítása a Vörös Hadsereg által felszabadított demokratikus Magyarország kormá-nyának sarkalatos programját képezte. A földreformprogram elősor-ban a nagybirtok megszüntetése célját szolgálta. Ezzel is jelképezni akarták hogy az egész magyar társadalom, te-hát a birtokos parasztság, a nemzeti közeposztály szintén részt vesz az or-szág újjáépítésében. Tehát elsősorban a fejlődés megkötőit, a magyar nép foellenségeit, a feudális nagybirtok-rendszert semmisíti meg. A földreform már a Tiszántúlon, Duna-Tisza közén be is fejeződött. A Dunántúlon rövid hetek kérdése, de ez egyúttal a jelen-legi gazdasági életnek, a termelés meg-indításának egyetlen járható útja is, mert közép- és nagybirtokon a jelen-legi körülmények között nem tudtuk volna megszervezni a termelést. A ki-osztott földeket a kisparasztszék ajt-napot egyetemes mindent elkövetnek, hogy kis parcellákul bevessek. To-vább kell haladnunk a megkezdett úton. Meg kell segítenünk a földhöz jutott parasztságot mezőgazdasági gépekkel, traktorkal, állattálmányai helyett műtrágyával tegyük a földet termékenyebbé, mert csak így lesz a magyar földreform a fiatal demokra-cia biztosítója és a fejlődés bázisa.

Ifj. Veres Péter előadása nagy ti-gyelmet és tetszést keltett.

Daladier és Schuschnigg — szabad

Az amerikai 7. hadsereg kisza-badította egy fogolytáborból Da-ladier és Ronaud volt francia mi-niszterelnököket, valamint Gamelin és Veygand tábornokokat. Ugyan-csak kiszabadult a fogságból Schuschnigg volt osztrák kancellár.

KÜLPOLITIKAI HIREK

Madridból érkező jelentés szerint május 1-én a spanyol fővárosban nagy tüntetések voltak Frankó ellen.

Lavalon kívül még két másik francia áruó is rejtőzködik Spanyolországban. Mindkettő repülő-gépen érkezett Spanyolországba.

Portugália megszakította a dip-lomáciai összeköttetést Németor-szággal. Tegnap este közölték a liszaboni német nagykövettel, te-kintve, hogy Németországban je-lenleg nincs kormány, a portugál kormány befejezettnek tekinti a né-met követ küldését.

A belga rádió jelentette, hogy Lipót belga királyi családjaival Svájcban tartózkodik és készülődik hazatérni Belgiumba.

London, május 7. (MTI) A szö-vetségesek egy alpesi internálótá-borból sok ismeretű egyént szá-

badítottak ki, akiket a németek mint tuszkokat tartottak fogva. Kö-zöttük van Bur tábornok, a múlt évi varsói felelés hőse, Churchill miniszterelnök és Alexander tábor-nagy több rokona, Francois Pon-cet, volt francia nagykövet. A szö-vetségesek elfoglalt Neurath bárót.

Magasabb lakásigénylési illetéket fog szedni a város

A lakáshivatal forgalma naprol-napra emelkedik és a tisztviselők alig győzik a munkát. Közel tízezer laká-sigénylés történt a közelmúlt hetekben. A város eddig 3 pengőt szedett a felek től az igénylések során. Most, hogy a lakáshivatal a városi adóhivatalban lévő helyiségekbe átköltözött az ipar-iskola épületebe átszervezik a laká-szivalt, felmerült az a terv, hogy az ügydarabok rohamos emelkedése foly-tán a város magasabb illetéket, laká-sdíjat szed a felektől, egy igénylőtől 10 pengőt az eddigi 3 pengő helyett. Szabó Kálmán polgármester a pénteki jog- és pénzügyi bizottság elé terjeszté ezt a javaslatot. Az így befolyó ösz-szeg egy részét arra fordítják, hogy a rendkívül megerőltetett lakáshivatali tisztviselők igen csekély fizetését emel-jék és novellák, másik része meg a város házpenztárába folytva be, amelynek jövődelme amúgy is erősen megcsökkent.

VAGYONMENTŐ Bádogos-u 1

Mielőtt arany, ezüst
briliáns ékszerét
eladja, mutassa meg

Szelecsényinek
Sas-utca 2. szám

Téglagyárat

bérelnek vagy társulnák
újrendszerű gépeimmel.
Címelet Monti ezredes-u. 5.

Aranyat, ezüstöt, briliánst

a legmagasabb áron veszi
Kollár órák Kossuth-
utca 4.

Társulnák

100—200.000 pengőig
biztos üzlethez, vállalathoz,
esetleg nagyobb összeggel
is. Kimerítő leveleket a ki-
adóra kérem. „Biztos” jellegű.

Gyermekek sportkocsi,

szép, eladó Vár-u. 1.
sz. a szövetkezetben.

Férfi fehérneműt

bélés árúk, selymek, vásznak,
harisnyák és mindennemű
textilárúk vásárolhatók
Vár-utca 2. szám felelelet.

FÉRFI és NŐI szövetek

selymek, szabókéllékek, céna
és rövidáru cikkek minden vá-
lasztékban, kis és nagy tétel-
ben Hatvan-utca 66. szám alatt

Grasznál

Szappannak való zsíradékot

faggyút, olajat veszek
SALGÓ szappanüzem

Ajánlatokat ADORJÁN LÁSZLÓ
céhez. Ferenc József-u. 83. (udvarban)

Női szandál,

selyem harisnya,
zokni, céna

ÁDÁM és VAS

Csapó-u. 30.

Szabósegédek és

varrónőket felvesz

KISS URISZABÓSA

Álföldi palota.

ÓLOMKRISTÁLY

nagy választékban

Takácsné

PIAC-UTCA 22.

Aranyat ezüstöt, ékszer
MAGAS ÁRBA VESZEK

BÚZÁT, ROZSOT

ÁRPÁT, TENGERT
a
legmagasabb áron
vásárolunk.

HORTOBÁGY MÚMALOM

KAB
MÓZS

Ör fősipán fontos bejelentései a Kisgazda Pártban

A Független Kisgazda és Polgári Párt debreceni szervezete vasárnap népes nagygyűlést tartott. Ör István fősipán, a párt elnöke fontos bejelentéseket tett. Legelőször is a szervezkedés szükségességére mutatott rá, hangsúlyozván, hogy a szántás-vetésre a politikai életben is szükség van. A földet is szorgalmasan dolgozni kell, a szántás munkája igen sürgős. Az orosz parancsnokság teljes jóindulattal biztatja a mezőgazdasági munkásokat folyamatos munkájukra. A további jószágigénybevételről eltekintenek, még vásárlás útján sem vesznek igénybe használatokat. A négyezer tonna húsnak megfelelő állományt bírában kiadták, azonnali két-száz tehenet kapunk megfelelő apaállatokkal együtt.

A fősipán bejelentéseit nagy örömmel vették tudomásul a gazdák. Csász László főtákar szervezési kérdésekről szólott, beszámolt a Horthy-ügynek a Nemzeti Bizottságban történt tárgyalásáról, majd indítványt tett a Gazdacsoport megszervezésére a párt kebelén belül. Erre a csoportra nagy feladatok várnak és megalkatása nem odázható el.

Ör elnök közölte a párt ag-

jaival, hogy Vásáry József államtitkár a kormány Budapestre távozása folytán nem vehet részt a debreceni Nemzeti Bizottság ülésén, ezért helyette a párt Csász László főtákar delegálta, mint arra mindenképpen alkalmas agilis személyiséget. A bejelentést éljenzéssel vették tudomásul.

Lévay József tanár a szövetkezeti kérdésekről tartott előadást, hangsúlyozván a szövetkezet jelentőségét a mezőgazdaság terén. Hosszabb vita indult meg, melynek végzetével az értekezlet ki-mondta a gazdacsoport megalkatását és a szövetkezet alapítására intézkedést megváltatást.

Szendrey Sándor polgármester-helyettes politikai és gazdasági kérdésekről szólott. Hangsúlyozta, hogy a párt a magánulajdon elve mellett kitart. Aki ma nem szervezkedik, az elmarul. A párt-nak nagy súlyt kell helyeznie a szervezésre, amit utcák és tanya-részek szerint sürgősen végre kell hajtani. Részletes és megnyugtató felvilágosítást adott a közmunkák és a munkaközvetítő ügyéről, mely teljes átszervezés alatt van.

Többek felszólalása után az értekezlet véget ért.

Elkészült a háborús bűnösök első két listája

A fegyverszüneti egyezmény és a 81.1945. M. E. számú kormányrendelet megalkatja, kiket kell háborús bűnösnek tekinteni és intézkedni, hogy ezek mellő bűntettesen részesüljenek. Az illetékes hatóságok kérelem nélkül hozzáfogtak a háborús bűnösök névjegyzékének összeállításához és a munka még most is folyik.

Az első két listát az illetékes tényezők már összeállították és ezt a két listát közli a Magyar Nemzet a fővárosi napilap.

Több kategóriára osztják a háborús bűnösség megállapítása. Elsőben vannak a háborúért felelős politikusok. Ezek között találjuk a következő ismertebb neveket: Bárdossy László, Bartha Károly, Bornemisza Géza, Fabinyi Tihamér, Gliczy Jenő, Jány Gusztáv, Lukács Béla, Radocsy László, Szombathelyi Ferenc, Werth Henrik.

Második kategória súlyosabb elbírálás alá esik, mert az ebben foglaltak a nyilván mozgalmat is elősegítették, illetve a Szélső-féle hazafirásban résztvettek. Ebben a listában találjuk a következő ismertebb neveket: József főherceg, Reményi-Schneller Lajos, Imrédy Béla, József Andor, Marton Béla, Juresek Béla, Székely Döme, Törzs Tibor, Hóman Bálint, Bédly Alajos, Tórnagy Nagy András, Kolozsvári-Borcsa Mihály, Farkas Ferenc, Báthory-Hiltner János, Rajniss Ferenc, Beregffy Károly, Borbély-Macsek Emil, Dövényi Nagy Lajos, Hubay Kálmán, Bosnyák Zoltán, Balogh István, Fáy István, Megyeri Károly.

Következő kategóriába tartoznak azok a háborús bűnösök, akik a háború fokozottabb mértékben való viselésé és a fasiszta mozgalom segítése érdekében szellemi tevékenységet fejtettek ki. Ezek között több Debrecenben ismert nevet találunk és még a következőket: Haendel Vilmos, Pajor Győző, Milady István, Bánky Róbert, Bessenyei Lajos, Cselle Lajos, Csillery András, Liszt Nándor, Orsós Ferenc, Merschalkó Lajos, Szabó Lőrinc, Oláh György.

Az illetékes hatóságok idevonatkozó munkája még tovább folyik és az első két listát több is fogja követni.

„A nemzet által adott ingatlant háborítatlanul birtokolja”

Debrecen határában 9000 holdon 900 új földbirtoktulajdonost helyeztek birtokba.

Ünnepélyes formák között adták át közel ezer új földbirtoktulajdonosnak a birtoklevelet, amely igazolja, hogy az új földbirtoktulajdonos a most végrehajtott földbirtokreform során a kapott föld jogos tulajdonosává vált. A Nagyhegyesen, a Harstein tanyán volt a birtoklevél ünnepélyes átadása. A nagyhegyesi földbirtokot azért választották az ünnepély színhelyéül, mert egy tagban itt került a legnagyobb föld, 750 hold felszántásra, míg a többi új földbirtok Debrecen határában más és más részen van. Körülbelül 5000 főnyi közönség jelent meg az ünnepélyes átadásán, a sok új tulajdonos nagyszámú családtagjával együtt jelent meg, ünnepelőbe öltözött férfiak, asszonyok, gyermekek, arcukon a boldog várakozás izgalma és megelégedése annak a jelentős ténynek, hogy hivatalosan is birtokosaivá válnak ennek a földnek, amelyet eddig

másnak, ezennél pedig maguknak, a magyar hazának művelnek meg.

Az ünnepélyen megjelent Végh Dezső h. polgármester is. Az érkezőket a tanya bejáratánál fel-díszített diadalkapu várta, mely körül díszruhás rendőrök álltak díszőrséget. A magyar és az orosz himnusz eljátszása után Siposs Gábor, a Földigénylő Bizottság elnöke üdvözölte a megjelenteket és méltatta a nap jelentőségét. Majd Hajdú János miniszteri biztos szölt a jelenveitakhoz. Rámutatott arra, hogy sokezer földnélküli nincstelen jut most földbirtokhoz és ez a mai demokratikus kormányának, az ideiglenes nemzetgyűlésnek köszönhető. Régi harc eredménye ez, régi küzdelem gyümölcse. Vázolta az új gazdák kötelességét, amely reakjuk hárul most, amikor birtokba helyezik őket. Ezután átadta az új birtokosoknak a birtoklevelet, amelynek

tartalma a következő:

„Birtoklevél, amely az ideiglenes nemzeti kormányának a nagybirtokrendszer megszüntetéséről és a földműves nép földhözjuttatásáról szóló rendelete alapján állított ki. A földigénylő Bizottság a földingatlant az új gazda birtokába adja. A birtoklevél ünnepélyesen tanúsítja, hogy a birtokszerező azonosítja, hogy a nemzet által adott ingatlant háborítatlanul birtokolja. Köteles azon a maga és az egész nemzet felemeléséért szorgalmasan dolgozni a földművelésben előírt feltételeket betartani. A birtoklevél a tulajdon ingatlant telekkönyvi tulajdonjának megszerzésére is szolgál.”

Sok idős, fiatal gazda sírt, amikor a birtoklevelet átvette. Sírt örömeiben, boldogságában. Lélekemelően szép, ünnepélyes pillanat volt, lehetetlen volt azt meghatottság nélkül nézni és át-élni.

Pártnap Hajdúböszörményben

A Független Kisgazda, Földműves és Polgári Párt hajdúböszörményi szervezete ifjú tagjai részére vasárnap négyes szűkített pártnapot rendezett.

A pártnapot a Petőfi Kulturház nagytermében tartott gyűlés vezette be, melyen a Szász Zsigmond bevezető szavai után a párt debreceni szervezete nevében Fáy István József szölt a sokszáz forrás hallgatósághoz. A Független Kisgazda Párt ki-mondta „a reakció és fasiszta elleni folytatott nézést harca jogát részt kér a demokratikus Magyarország felépítéséhez. Az új orszá- és társadalom-szervezés munkájában a közönség támogatást kell nyújtania a meg-munkák és a munkaközvetítő ügyéről, mely teljes átszervezés alatt van.”

Ezután részletesen ismertette a Párt programját, majd így folytatott: „Nehéz vajdák között szűkített meg a demokratikus Magyarország sok helyen vannak még éltető nehézségek, am a sokkenet lecsiszolódnak és az almatet hontáit fel-válthat az önmagunk talán évei. A viharos tetszésre fogadott beszéd után Gál Gyula, a Párt debreceni szervezetének tagja tartott nagy figyelemmel hallgató előadást. A dik-tatás leférése, megdotta, történe-

A birtoklevél átadásakor a hivatalos kiküldötték sok szeren-est is kívántak az új földbirtokosoknak, akiknek arca is megnyugodott, hiszen az a föld, amit már meg is művelt, a sajátja, a tulajdona lett. Most, amikor már az írás, a birtoklevél is a kezében volt, eszméit rá és nyugodott meg...

Majd Vojth István ellenőr, a Földigénylő Bizottság nevében szölt röviden az egybegyűltekhöz és ezzel az ünnepély hivatalos része véget ért.

Két fuvós zenekar, cigányzenekar játszott, ezután ebéd-vacsora következett, két borjú, bárány került levágásra, ezernél több pörkölt került kiosztásra, de előkerültek a hazai balyuk is, a fiatalok tánca keretében és így fejeződött be az ünnepélyes birtokbábelvezési ünnepség, amelyen 9 ezer holdba 900-nál több új gazdát helyeztek birtokba.

DEBRECZEN 3. OLDAL 1945. V. 8.

Férfi, női ruhát,

fehért, barnát, szőnyeget, edényt, porcellánt, varró-gépet állandóan vesznek és el-adnak.

GYÖRI VILMOS ószeres Miklós-u. 34.

PARAFIN olaj illatos HAJ olaj (minden színben) viszont eladóknak is SOLT Sas-u. 2.

Lámpahé, rollószinór, köppe-rek, mécsből nagyban kapható Hatvan-u. 6.

TEXTILÜZLET

Selyemharisnya kendők és min-denféle női ruhaanyagok kap-hatók Hatvan-utca 6. szám TEXTILÜZLET

NIAGARA

SZIVATTYÚT 220 VOLTOST VESZÉK. AJÁNLATOT „MAGAS ÁRAT FIZETEK” jellegre a KIADÓBA KÉREK

FELHÍVOM

mindazok figyelmét arra, hogy akik a Klein divatházban és a Rádótele helyiségben bármilyen árut elvitték, haladéktalanul szolgáltatassak vissza, bűnvádi feljelentés terhe mellett, amatt is inkább, mivel a személyek ismer-teek. Az árukat a Klein-tele helyiségbe kérem visszahozni. Disz-kreciót biztosítunk.

Szalonnát

adok drapp, barna nadrágra való anyagért vagy kész nad-ráért. Csak jó anyag érdekel. Oláh Károly-utca 45. szám.

MAGYAR BÉLYEGET vesznek és cserélek SOLT Sas-u. 2.

MAGYAR ORSZÁGOS KÖZPONTI TAKARÉKPÉNZTÁR debreceni fiókja

alküldését a Ferenc József-ut 43. szám alatti, a Svétits-bér-házban folytatja és ügyveleik-rek rendelkezésére áll.

FELHÍVJUK

ezt mindazokat, akik a Csapó-uten 19. sz. alól a Halmos divat-házból és Kertész József férfiezab-raktárából árukat és egyéb ingó-ságokat elvitték, 3 napon belül szolgáltatassak vissza. Halmos Benő Csokonai-u. 28. és Kertész József József kir. h-u. 1-3. l. 9. alól. Aki ezen zure határidőn belül ugy a megörzére adott árukat, valamint egyéb áron szerzett árukat visszafizaltatják, büntetlen-séget biztosítunk, ellenkező esetben a bűnvádi eljárást folyamathat-tesszük. Halmos divatház, Kertész József.

Tiszántúli Helikon, debreceni művésztelep és Ady Endre szobor terve az Ady Társaság közgyűlésén

Indítvány: A debreceni gyűletem Kossuth Lajostól nevezzék el

Az Ady Társaság dr. Juhász Géza elnöke-vel tartott közgyűlést az íparlekkola igazgatói meghívta. Az el-nök megnyitotta a gyűlést és be-jelentte a tisztikar megválasztását. Tisztebeli elnök: Földessy Gyula. Elnök: dr. Ju-hász Géza. Gyűlési titkár: Szabó András. Főtákar: Károlyi Pál. Tákar: Kéry László. Utjaltas: József Károly István. Pénztákar: Ráposk András. Ellenőr: Magyaró Almon. Gyűlési titkár: Erdős József.

A közgyűlési szökeztetés tette meg ezután előterjesztést a debreceni művésztelep szervezésére az ügyfelem bekapcsolásával. Indítványt k kö-vább Ady Endre szobornak felállítá-sát az egyetemen feltett Tisz-ti-van szobor helyére.

Nemeth László javasolta, hogy a debreceni egyetemet Kossuth Lajos ne-ve-vel nevezzék el.

Kardos Pál, Bars József, Sényei Oláh, Fegyverházy László dr. Juhász Géza Nemeth László felszólalása után kimondta a közgyűlés, hogy a szöke-művészeti osztályt igényt tar-rra, hogy a Déri Múzeum kiállítását armát a jövőben művészeti lapjakk ki-állítás-ra. Bizottság felállított kérik mely este-tenként döntson a kiállítás, kérelem felett a hogy a kontárokat távol-terthassák, ebben a bizottságba hely-lyet kér az Ady Társaság képzőmű-vészeti osztálya is. A közgyűlési szöke-oztályt egyenként a szökeztetés a kritikai elöke-utján is felvetési a jövőben a közelmélet a kontárság ellen. Zárk, hogy a reklámlekkék bizonyos meg-felöléséi léssanak napvilágot, hogy a közönség tisztában legyen az a köz-azok nem kritikai, hanem fizetett cik-kek. A bizottság döntésével egyet-tem, mely a kiállítás treme oldatá-ére vonatkozik, nehogy fiatal tehetsé-eket mőlőzse, vagy sérelem érhesse, fel-lebhezési jogot adjanak a kultúr-miniszterhez.

O Nagy Gábor az irodalmi szak-oztály előterjesztésében közölte, hogy május 13-án, a költő halálának é fer-dulóján Csalvás Pál- emlékkönyvet ren-dez, a Déri Múzeum előadómé-nében az Adv Társaság.

Juhász Géza elnök ezután a „Ta-gyarek” folyóirat kiadásával kap-sa-latban a Puskayt ért támadások ki-felalkozott. Puskayt érzékeztetése, a a társaságnak a közgyűlés elő-tár-ta, hogy fennmaradón-e ez a lap-csolt vagy nem. Juhász Géza hoz-szólta Puskayt kétségeltlen. Erdős Pál Péter Sinka Szabó Dezső Nagy István műveinek kiadása körül, a-mutatók arra, hogy a város ál-lalándó 5000 pengős évi segélyt az a jog- és pénzügyi bizottság Debre-en

PÁRTÉLET

A Független Kisgazda Párt ifjú tag-jai számára rendezett világnemzeti szo-minarumra kerülően ezután délután 4 órakor Lévay Zoltán pártfőgye-szt tart előadást.

Tengeri termés betakarítása

Felhívom mindazon gazdaságo-kat, akiknek betakarítatlan tengeri-termésük van, azonnali, de legkés-sőbb május hó 9-én, szöke déli 12 óráig jelentsek be a területüket a termelési bizottság jegyzőjénél. Városháza félelmelt 6. számú szo-bában.

A betakarítatlannak bejelentett tengeri vetésterületeknek betakarítá-sa iránt azonnali intézkedni fo-gok. Polgármester.

Vagyonmentő, Bádagos-u. 1.

VÉTEL Szövetek, szökelek, vásznak ELADÁS Férfi-nőiruhát, harisnyák. PAPP Textil-Divatház Dégenfeld tér 4. kereskedés

KABÁTOK KOSZTÜMÖK izléses kivitelben MÓZSIK LÁSZLÓ női divattermében Vár-u. 4.

DEBRECZEN 4. OLDAL 1945. V. 8. HIREK

MENTSŐ MEG A NACYTEMPLOMI
ADAKOZZ FÉLEPÍTÉSÉRE!

A Szabadegyetem mai előadását Nánay Béla tartja a Bika telemeleti torniében 5 órakor. Szociális utonak Platontól H. G. Wellsig.

Felrobban a lovak alatt az akna. Halálos kimenetelű szerencsétlenség történt Hajduböszörményben. Somossy Imre 31 éves hajduböszörményi. Téglás-u. 23. sz. alatti lakos két lóval szántott a hájában. Az egyik lóva szántás közben német aknára lépett: az akna felrobban és Somossy a robbanás következtében azonnal meghalt, két lóva is elpusztult.

Német rakétával felgyújtott egy tanyát. Hajduböszörményi Károly Újsó 45. számú tanyája, iszlófia, eszre leégett. A vizsgálat során megállapítást nyert, hogy a tüzet Balogh Imre 12 éves gyermeke okozta, aki egy német rakétát talált és azt feldobta a Bozsányi-tanyaházra. A robbanás következtében a tanya kigyulladt és leégett. A tüzet ügyében megindult a vizsgálat.

A Nemzeti Paraszti Párt felhívja értelmiségi tagjait, hogy szeddán délután 5 órakor a Varga-u. 1. szám alatti helyiségben megkezdül a szeminárium előadásorozatát.

SZÍNHÁZ, MŰZI, MŰVÉSZET

A Zsidó Szövetség hangversenye

A debreceni Zsidó Szövetség ifjúsági csoportja vasárnap délután 4 órakor a hazatérő deportáltak javára nagy sikerű műsorral lépett fel. A Munkás Dalárda és Zsidó Dalkör együttesített kórusa nyitotta az előadást. Adam (Rothman) Emil adást. Az áhítatos hangulatú kóruszám elhangzása után D. dr. Révész Imre református püspök tartott megnyitói beszédet. Hangzottatta, hogy a zsidókat teljes egészében felelős a zsidókérdésben tanúsított keresztényellenes és embertelen magatartásáért. A hivatalos magatartás elcsúszott azt a kétértelműen kisebbségi csoportot, amelynek nem érzett egyet az embertelenségekkel. A sok szenvedésen átment zsidósággal szemben. A jövő kialakításánál rámutatott arra, hogy annak igazai keresztényi szemlélettel kell érvényesülni. Ezen a téren azonban a zsidóságnak is meg kell tennie a maga kötelességét, mert csak az egybhangorított együttműködés veheti meg a jövő biztos alapját. A nagy tetszettel fogadott beszéd után Juhász Izabella kifarított kézzel bemutatott szavaltatban gyönyörködött. Szendy Tihámer hegedűművészt virtuóz technikai készségeivel a nézőknek nemcsak csillogó megismerelést aratott nagy sikert. Dr. Tariska István rendkívül érdekes és egyben beszédesebb találatok között a közönség spontán tetszésnyilvánításával. Mátyás György remek énekessége szívtelen tetszettel találkozott.

Szünet után dr. Ujfaluassy, Mándy Margit énekelt. A neves művésznő gyönyörűen csengő szopránja elragadó hatással. Műértelmező maga kulturálisról tanuskodó. Stark Ervin beérte szavaltat után Váry-Weinstock Miklós, a kitűnő operacéne tómból sikerrel énekelt három számot. Váry Tamás felett művészetét megismerésével jutalmazta a közönség. A Munkás Dalárda és a Zsidó Dalkör nagyszámú kóruszámával Károly Pál tartott nagyszámú és lehangzó záróbeszédet. A zongorakíséretet dr. Ujfaluassy József látta el kifogástalan alkalmazkodással.

* A Csongrádi színház f. hó 9-től, szerdától kezdve előadásait heteköznap fél 6 órakor, vasár- és ünnepnap fél 3 órakor és fél 6 órakor kezdi.

CSONKAI SZÍNHÁZ

Ma, kedden május 8-án
Molière világhírű vigjátéka

A KÉPZELT BETEG

Kezdeté 1/25 órakor

DANCING

Széchenyi-u. 1/b.
Május 8-án haladó
11-én kezdő
TÁNCSTANFOLYAM

Internálások

A debreceni rendőrség politikai osztálya interálta Szarka Gerőné nádudvari lakost németbarát és kommunistaellenes magatartása miatt. Nagy Sándor földesi lakost, mint a nyilaskezes párt németbarát magatartást tanúsító tagját. Batta Mátyás hajduböszörményi hajcsárt, mert mint nyilaskezes párttag üldözött a baloldali elemek között. Simonics Béláné debreceni, Dózsa-utca 15. szám alatti lakost, mert mint nyilaskezes párttag üldözött a baloldali elemek között. Balogh István püspökladányi lakost, mert előbb a kaszárskeresztes, majd a nyilaskezes párt tagja volt. Ifj. Lvas Jenő, mert a püspökladányi nyilaskezes csoportban, mint ifjúsági elnök működött.

Bakatsi Pál debreceni egyetemi hallgató interálta, mert antibolszvista kijelentéseket tett, az egyetemi hallgatóság jobboldali frakciójához tartozott s az egyetem baloldali érdekmű hallgatóit feljelentette. Kárpáti József MÁV. műhelyi főtisztet néppellenes és németbarát viselkedése miatt. Gy. Lukatos Imre debreceni lakost, mert mint munkaszolgálatos század kezelttagja kegyetlenkedett a legénységgel, mint vallomásánál mondja, „mókából” ütötte, verte, zokát, zsarolta őket, a vasárnapi szabadságot 500-1000 pengig árulta. Réti András MÁV. ellenőrt, mert a Magyar Megújulás Pártjának tagja volt. Gál Mihály postai műszaki tisztet fasiszta magatartása miatt. Császár Sándor hajduböszörményi lakost, mert mint levéltékel szemben néppellenesen viselkedett. Ujvári János bárándi lakost, mert mint ifjúsági csoportvezetőt vállalt. Duró Imre, dr. Baranyai Sámuel és Hegedűs Lajos püspökadányi lakosokat nyilas párttaggá és jobboldali tevékenység miatt interálta a rendőrség.

Gyászrovat

* Lévai Erzsike 12. évében elhunyt. Temetése ma délután 3 órakor lesz a Koztemető II. ravatalozójában. Lakás: Uzsok-u. 6. Baitha válla alá végti.

A Debreceni Ügyvidi Kamara tagjai és adóeljárólapító másodfokú bizottsága 1945. május 9. délután fél 4 órakor a Kamara helyiségében ülést tart, melyre a Kamara összes tagjai ezúton meghívjuk. Ekkor történik a kéréses, forgalmi adóátalányok és tagdíjak végleges megállapítása. Az idő rövidsége miatt személy meghívót nem küldünk. Elnökség

* Kihirdetési, hogy a következő két házasságot akar kötni: (Lück Gyula, sz. Debrecen, 1922. január 9., anyja Hermani, anyja Berliner Borbála, foglalkozása orvosi tanhallgató. Rosenzweig Illy, sz. Kézmarok, 1926. január 1., apja Sándor, anyja Olívia Ester, felhív mindazokat, akiknek a nevezett házaspárra vonatkozóan van valamely törvényes akadály, vagy a szabad beleegyezést kizáró körülményről tudomásuk van, hogy ezt írásműben közvetlenül vagy a kifüggesztési helyi közönségi előírásokra (illetve anyakönyvezető útján) jelezzék le. — Kézmarok közönségi anyakönyvezetője. — Elnökség. Két anyakönyvező jelezték a debreceni anyakönyvezőnek, Hajduböszörményi Békési Gyula 67 éves hajduböszörményi lakos felkérését: magat. — Tisztelegő Kovács Imre 75 éves odaváló lakos vált meg az életől, felakaszt a holtan tárták rá.

FÉRFI FELÉRNEMŰT,

tökéletes szabással részt a Tiszántúli Fehérnemű Irem Vár-utca 2. szám, jelen élet.

Magas napi árat fizetek szövetért, vászonért, szőnyegért.

Ugyanott kicsiket és nagyban eladok. **BENKŐ EMIL** Textil kereskedő Piac-u. 59.

A Magyar Demokratikus Ifjúsági Szövetség május 12-én, szombaton délután 5 órai kezdettel tartja második kultúrdeputánját, a szövetség helyiségében. Versék, tanulmányok, zene, színdarabok, novellák, kamarakörök, énekari számok.

Munkakerülő a feleség, ha nincs gyermeke és háztartási alkalmazottat tart. A közellátásügyi miniszter előterjesztése a minisztertanács rendeletet fogadott el a munkakerülők élelmiszerjegyének megvonásáról. Különösen figyelemre méltó a rendeletnek azon intézkedése, hogy a jövőben a családfő 40 éves aluli felesége, amennyiben 18 éves aluli gyermeke nincs és háztartási alkalmazottat tart, úgy munkakerülőnek tekintendő. (MTI)

A törvényszék visszaköltöztött az ügyészség a jövő héten költözik vissza régi helyiségébe. Nagy forgalom volt hétfőn az ítélőtábla és törvényszék között. Szállítókocsi akciókkal, bűntörökkel tele közlekedtek. Az ítélőtábla épületéből visszaköltöztött a törvényszék régi épületébe, a törvényszék Verbőczy-utcai frontjára, az első emeletre. Az ügyészség a földszinten lesz, itt az átköltözés a jövő héten történik meg. A törvényszék kedd reggeltől már a Verbőczy-utcai épületben működik.

ELADÓ egy szabó varrógép, ugyanott eladó egy kecske fiával. Bujdosó-u. 33. sz. 1562

TISZTISZELŐI állást keres érettségizett fiatalember. — Cim a kiadóban. 1560

BUTOROZOTT szoba egy-két diáknak vagy fiatal embernek kiadó, ágy, asztal, nappali, szék, 1559

KIADÓ különbejáratú utcai bútorozott szoba. Nyil-u. 113. 1558

MALACOT vennék. Cim: Vágóhíd M-u. 37. 1557

VÁROSBAN házat vennék. Vágóhíd M-u. 37. 1556

KERESEK ablaküvegezt sürgősen, tábla vagy ablak üvegezt lisztet adok. Arany János-u. 63. Kicsi le. 1554

KERESEK fiamat, Gulási Imre honvédet, aki a debreceni tüzér- és fegyverjavító műhelyben ment el 1944 októberben Debrecenből, aki tud róla, kérem értesítenie szüleit, Gulási Imre, Hajduböszörmény, Kizigó-utca 15. szám. 1552

NŐI és gyermekekruha varrást és alakítást vállalkoz. Csokonay 23. 1553

HASZNÁLT bútorok eladók, ágyak, szekrények. Szabó György, Tekei 96. 1550

FÉRFI ruhák eladók. Mikló-u. 34. 1549

ELADÓ nagy ebédasztal, hentes, konyhaszekrény. Eötvös-u. 114. 1548

TUCIFAT adok ágyemlért. Thaly Kálmán-utca 11. — balra első ajtó. 1545

GYAPJÚ kilónként is kapható. Pesti-u. 1. Hatvan-u. sarok. Szathmáry 1544

NYERS bört, kisházybört gyapjút veszek. Pesti-u. 1. Hatvan-u. sarok. Szathmáry 1542

TOLLAT veszek és eladok kilónként is. Pesti-u. 1. Hatvan-u. sarok. Szathmáry. 1543

SZIKVIZES üvegeket kisebb-nagyobb mennyiségben veszek. Értekezni lehet naponta 2-3 között Schlösser. Simonffy 32. alatti. 1538

GYAPJÚT, angoraszőrt legmagasabb áron vásárolunk. gyapjút és terményzárakat vesznék. Friedlander testv. Hatvan-u. 37. 1540

BUTOROZOTT szobák kiadók napokra és hónapokra. Hungaria penzió. Piac-u. 59. 1539

ABOLIT lemezek mozaiklapok, fűrészpör forgácsok, mászsalak gyümölcsökhöz és vörösalak kapható a Debreceni Működőháznál. — Fűrdő-u. 2. 383

JÓFELTÖS kecske eladó. — Nyomató-u. 3. 1537

VERSEK szőlőprém, szőlődaralót, kisebb hordókat, taposóakadát. Nap-u. 4. 1536

HORDÓ eladó. Gemete 7. délután. 1546

MODERN, stíl és antik bútorok, nem és perzsaszőnyegek, márkás festmények, félháló, magányos szekrények, ágyak, konyhaberendezések, étkészletek és mindenféle lakberendezési tárgyak nagy választékban beszereshetők. Ivány Endre áruforgalmi irodájában és műkereskedésében. Piac-u. 67. (Mikló-utca sarok). — Ugyanott mindenféle lakberendezési tárgyak vétele. 1513

Ipartestületi közlemények

A tetőfedő szakosztály szerdán, 9-én délután négy órakor ülést tart anyag beszerzése ügyében. Pontos megjelenést kér az Elnökség.

Hentes és mészáros szakosztály f. hó 13-án délelőtti 10 órakor tisztújító ülést tart és más fontos szakmai ügyek is tárgyalásra kerülnek. Pontos megjelenést kér az Elnökség.

SZAKSZERVEZETI ÜGYEK

Cukraszegédék és tanulók ma délután 5 órakor gyűlést tartanak a szak szervezők székében.

Építőmunkások ma délután 5 órakor bizalmi értekezletet tartanak. — Rendkívül fontos napirend. Minden munkáról, tekintet nélkül hányan dolgoznak, egy bizalmi főnök.

A vezetés. Az élő és művirágkészítő munkások szerdán délután 5 órakor alakuló gyűlést tartanak Arany János-u. 2. szám alatt. Saját érdekeiben mindenki ott legyen.

Ruházati munkások vezetősége szerdán délután 5 órakor ülést tart. Könyvtárosok, vonalozók és rönkszakmabeli munkások és munkások szakszervezete csütörtökön délelőtti 10 órakor Arany János-u. 2. sz. alatti taggyűlést tart. Pontos megjelenést kér a vezetőség.

Kisfuvárosok szakszervezete f. hó 13-án reggel 7 órakor rendes havi taggyűlést tart a szakszervezetek székében (Arany János-u. 2.). Tárgy: a mezőgazdasági munkálatok kötelező végzése. Forgalmi adó ismertetése.

Kéziratokat a szerkesztőség nem őriz meg és nem ad vissza.

S P O R T

Dohánygyári tisztviselők—Játékvézetők 3:2 (1:1). Vezető: Harsányi László. A játékvézetők minden edzés nélkül felállva is, erősebb küzdelmet vívtak a dohánygyári tisztviselőkkel. Az I. felidőben orkánzerű szél támogatja a dohánygyári csapatot, a mérkőzés ez a része mégis döntetlenül végződik. A II. felidőben Játékvézetők, főlegben vannak, mégis az előre húzódtatott védelem mellett a dohánygyári csapat szerez meg a vezetést, amit még Csörgő egyenlít, de az utolsó perben védelem hibából megszerezik a dohánygyáriak a győzelmet. A Játékvézetők góllal dr. Thomas és Gellén szerezte. A mérkőzés legjobbjai Hubert, a Dohánygyári kapusa, rajta kívül csapatából Tolnai, Seres, míg a Játékvézetők közül Kise, Seres, Biro, Pasztor, a szűkebb körben gyors, gólképes dr. Thomas, Csörgő és Gellén voltak jők.

Budapestben már elkezdtek a bajnoki mérkőzéseket, vasárnap az FTC Vasas és MTK—UTE mérkőzésekkel a rangadó is került lejátszásra. Egyelőre 12-es csoport Játékvézetők, de ezt 16-os létszáma emeli. A Játékvézetők azonban még össze sem térve bekapcsolni a küzdelembe, úgy látszik, el akarják ejteni még a százezeren felüli városok: Debrecen, Szeged NB I-es csapatát is. Ebben a kérdésben a vidéki egyesületek sürgős közlekedés megjavulhat és az országos bajnokiságot tisztán budapesti csapatokkal. Szolnok, Szeged, a DVSC, DÍMÁVAG, SALTBK nélkül még csak nehéz lenne elképzelni.

Csombos Ferenc, a kerületi sportseveltség főtitkára Budapestre utazott, ahol az MLSZ-ben és kultuszminisztériumban folytat tárgyalásokat.

URISZABÓ segédet felvessék. Tóth, Hadhazy-utca 28. sz. 1547

ELADÓ 45-as, tiszta új birgeri. Torok Bálint-utca 2. 1527

KIADÓ 3 hold föld telke, fele kaszáló, fele szántó. Bellegelön, Dózsa-u. 9. 1526

ELADÓ hibátlan rövid zongora. Szent Anna. 22. ház. felülgel. 1525

VERSEK minden mennyiségben szemüvegeket, kereteket, optikai cikket. Csérep kávézó rész szaküzlete, Piac-u. 24. 950

ELADÓ egy jóállapotban lévő ártaparkerkpár. Eötvös 67. 1529

BARTHA Józsefnek üzemi felesége és fia, hogy élnek és várják őt haza. Nagyvárad, Mátyás király-út 128. 1522

KIADÓ bútorozott szoba, nyári kosztüm eladó. Rothermere 21. 4. a. 1536

VIDEKÉI saját üzlethelyzettel rendelkező középkeresetű vállalkozó keresekkedő 50 év körüli, anyagiakban is hozzájáruló, komoly nő ismeretségi keresi házasságot eljárást. „Egyedülálló” jelölésre címzett leveleket kiadóhivatal továbbít. 1516

VARRÓNÓ állást keres, más munkát is vállalna. Cim: Varga-utca 27. 1520

KERESEK megvételre 38 colos darabkövet, fátüzelt szivószög meghajlítással. 20 literes, hozzávaló generátorral készpénzért. Ajánlatokat Darádalom jelölésre 1294

EGY jóállapotban lévő vilnyangaramfal eladó. Cim: Csapokert, Apponyi-u. 2. 1524

ELADÓ háló, hentes, varrógép, porcellán ötkészlet és sok más dolgok. Kossuth-u. 61. 1251

KEREKPÁR, varrógép javítás, varrógépet eladok, veszek becsesleket, varrógépi eladók, Karsai műszerész. Magos György-ter 9. 1238

ZOMANCOZOTT fűrdőakadát keresek megvételre. Cim a kiadóban. 1247

NIACARA 220 V-os szivattyús motort keresek megvételre. Cim a kiadóban, 1246

KARTALAST vállalkozó keresek ugyanott házőrző kutyát. Szilgietli-u. 14. 1586

Jó lakatokat kérek kölcsönre. Kiadóhivatali pénztár. 1157

KEREKPÁR, varrógép javítás, Kerekpárt varrógépet eladok veszek és becsesleket. Karsai műszerész. Magos György-ter 9. 1879

MOZAIKLAPOK abolitmezek fűrészpörforgácsal kapható a Debreceni Működőháznál Fűrdő-u. 2. 383

BUDAPESTIOLÉREKZŐK ha pesti újságot hoznak magukkal, adják be a „Debrecen” szerkesztőségébe. József kir. herceg-u. 1. Árat megtérítjük díjtalanul adjuk lapunk legfrissebb számát. 1521

Szerkesztésért felelős: PÁLFI JÓZSEF. Kiadásért felelős: SZICSETHY GYULA. Főszerkesztő igazgató: Kiadja és nyomja a TISZANTÚLI KÖNYV-ÉS LAPKIADÓ RT. Műszaki vezető: SZICSETHY KÁROLY.